

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Преплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.
Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Преплата се шаље непосредно Администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије г. Вељку Рамадановићу, к. и. а. агенту у Котор.
Лописи се шаљу Уредништву.
Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара из петит слова по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре, из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим напријед именоване цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: М. Павловић

Народу Црногорском!

Јављам Мојему драгоме народу да данас полазим у Беч.

Наређујем на основу члана 16. Устава земаљског, да Ме по прописима истог у вршењу Краљевске дужности заступа Мој драги Син Престолонаследник Књаз Данило.

И у овој прилици препоручујем заштити Свемогућег мили народ и драгу Отаџбину.

Цетиње, 23. маја 1912. г.

НИКОЛА с. р.

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Пошто ће Наш Министар Иностранних Дјела, Душан Греговић, одсуствовати неко вријеме од дужности, то на основу чл. 7. закона о Краљевској Влади рјешавамо:

да до његова повратка врши дужност Министра Иностранних Дјела, Предсједник нашег Министарског Савјета, Д-р Лазо Томановић.

Предсједник нашег Министарског Савјета нека изврши овај указ.

Цетиње, 22. маја 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Д-р Л. Томановић с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Милисав Дедовић, секретар Главне Државне Контроле стави на расположење краљевске владе.

Предсједник нашег Министарског Савјета нека изврши овај указ.

Цетиње, 22. маја 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Д-р Л. Томановић с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Предсједника нашег Министарског Савјета, постављамо:

за секретара прве класе Главне Државне Контроле Мићуна М. Павићевића, досадашњег в. д. шефа статистичког одјека Министарства Унутрашњих Дјела, у рангу секретара прве класе, са годишњом платом од двије хиљаде четири стотине перпера, по потреби службе.

Предсједник нашег Министарског Савјета нека изврши овај указ.

Цетиње, 22. маја 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Д-р Л. Томановић с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за статистичара Министарства Унутрашњих Дјела, у рангу секретара прве класе, Спасоја Пилетића, са годишњом платом од двије хиљаде и четири стотине (2400) перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 22. маја 1912. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
М. Бунаковић с. р.МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог нашег Министра Финансија и Грађевина постављамо:

за помоћника Главног Државног Благојника, у рангу секретара III класе, Николу Пекића, досадашњег поштанско-телеграфског чиновника, с годишњом платом од перпера 1680 (хиљаду шестсто осамдесет), по потреби службе.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 22. маја 1912.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић с. р.

РАСПИС

свима царинарницама

Поводом рјешења Краљ. Државног Савјета од 26. априла тек. год., број 37., по послу искрелог спора око плаћања царине на тако звану „фиру“, т. ј. дјелимичан нестанак пића у путу од полазне пограничне царинарнице до царинарнице у мјесту одређеног, гдје је односни трговац желио пиће царинити, наређујем:

да од 1. јуна ове године сваковрсно пиће, нарочито које се увози у дрвеним судовима, подлеже плаћању царинских дажбина једино по мјери увозне пограничне царинарнице, па било да она сама царинење врши, било да увезеном пићу на молбу увозника издаје само спроводницу за царинење код које царинарнице у унутрашњости, за коју мора бити једино мјеродавна показана мјера количине пића на децималу пограничне царинарнице, од које пиће даље путује само на ризик увозника.

Наређујем царинским властима да с овим расписом упознају трговце увознике

у свом подручју ради њихова управљања и да га се у будуће строго придржавају.

Број 6209.

Цетиње, 19. маја 1912.

Министар
Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић.

5% слободан од пореза амортизациони зајам Краљ. Црне Горе од 1911. године.

При првом вучењу обвезница 5% слободног од пореза амортизационог зајма Краљевине Црне Горе од 1911. г., које је извршено на 1. јуна 1912. год. (по новом календару) код Ћ. Кр. повлашћеног општег аустријског Земљишног Кредитног Завода у Бечу, извучени су шледећи бројеви:

по кр. 200—перп. 200: Бр: 23, 130, 526, 562, 732, 864
по кр. 1000—перп. 1000: Бр: 87, 106, 268
по кр. 2000—перп. 2000: Бр: 337, 413.

Отплата извучених обвезница почеће 1. јула 1912. год. (по новом календару), по вољи власника;

у Бечу у крунама код Ћ. Кр. повлашћеног општег аустријског Земљишног Кредитног Завода;

на Цетињу у перперима код Главне Државне Благојнице.

Ове обвезнице престају носити интерес 1. јула 1912. год. (по новом календару), ушљед чега ће се при њиховом откупу од износа капитала одбити сви купони, којих не би било, а рок им је исплате доцније.

Број 6242.

Цетиње, 23. маја 1912. г.

Министар
Финансија и Грађевина,
Ф. Јерговић.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Његово Величанство Краљ Господар јуче послје подне отпутовао је за Бар, а данас је наставио пут великим аустријским ратним бродом „Геа“ преко Трста у Беч, да учини посјету бечком двору. Испраћај Његово Величанства Краља Господара јуче са Цетиња био је свечан. Још прије два сата дуж улице је била постројена почасна чета и кадетски корпус са заставом и музиком на челу, а дуж једне и друге стране улице стојало је поређано многобројно грађанство, чиновници и ученици пријестоничких школа. С десне стране дворског вестибила био је официјерски кор

с министром војним г. бригадиром сердаром Јанком Вукотићем на челу и виши чиновници. Под дворским вестибилем били су чланови дипломатског кора, чланови Краљевске Владе и државни великодостојници. Око два сата Њ. В. Краљ Господар сишао је из својих одаја, праћен својим синовима, и поздравио се са члановима дипломатског кора и Краљевске Владе, као год и државним великодостојницима, који су му пожељели срећан пут и пријатан боравак у иностранство. Послије тога је Његово Величанство Краљ, праћен Њиховим Краљ. Височанствима Књазом Мирком и Књазом Петром, док су остали чланови Краљевске Породице били на балкону, ушао у аутомобил, којим се одвезао са госп. пуковником Константиновићем и госп. бригадиром Митром Мартиновићем, шефом дворске војре куће. Полазак Његовог Величанства Краља поздравили су присутни одушевљеним клицањем, које се дуго орило, док је војна музика свирала химну и са Табје грували топови. Пред Краљевим аутомобилом био је аутомобил, у коме су пошли до Бара Господара да испрате Њихова Краљ. Височанства Краљевић Насљедник и Књагиња Насљедница, уз које су били у истом аутомобилу дворска дама г-ђица Добнеј, Краљев лични лекар г. Перацић и ађутанти г. командир М. Томановић и г. капетан Врбича. У трећем, задњем, аутомобилу је била пратња. Уз свирку војне музике, пуцњаву топова, звоњење звона и громогласно клицање Његово Величанство Краљ отпутовао је са Цетиња у два сата послје подне и истог дана је приспιο на Тополицу, гдје је преноћио у Двору Њихових Краљ. Височанства Краљевића Насљедника и Књагиње Насљеднице, па се данас по подне аустријским ратним бродом „Геа“ навезао на море, испраћен на свечан начин као и са Цетиња. Његово Величанство Краљ иде преко Трста, гдје ће сјутра приспјети, а прате Га: министар спољних послова г. Душан Греговић, генерал-ађутант г. бригадир Митар Мартиновић, шеф дворске војне куће, маршал Двора г. Славо Рамадановић, дворски лекар г. Божо Перацић и г. капетан Благо Вр-

бица. Сем свите са Њ. Вел. Краљем путује и аустро-угарски посланик на Цетињу г. барон Гизл од Гизлингена. Према програму, који је службено објављен у Бечу, а по коме ће Његово Величанство Краљ учинити посјету аустро-угарском двору Њ. В. Краљ ће у Трсту, чим ступи на аустро-угарско земљиште, дочекан бити са свима почастима које припадају једноме монарху. У Трсту ће га поздравити нарочито изасланство Њ. Ц. В. Аустро-Угарског Цара, које му је стављено за све вријеме на расположење. Сутра у вече Њ. В. Краљ ће кренути засебним дворским возом за Беч, гдје ће стићи у суботу у 9 сати прије подне. На жељезничкој станици у Бечу дочекаће Га Њ. Ц. В. Цар Аустриски са великодостојницима, међу којима ће бити и предсједници обје, аустриске и угарске владе, командант корпуса, командант мјеста и управник вароши. На станици ће бити и почасна чета с музиком. С Њесаром ће се Господар одвести у Царски Двор, гдје ће и одјести, а дочекаће Га дворски високодостојници, министар спољних послова и царске куће и капетани тјелесне гарде. Тога дана у 1 сат послје подне биће фамилијарни ручак у Царском Двору у част Краља Господара. Послје подне Краљ Господар примиће у аудијенцију чланове дипломатског кора у Бечу, а по том ће посјетити чланове Царске Куће. У вече ће у Шенбруну бити велики свечан ручак. Послје ручка присуствоваће се свечаној представи у царском позоришту. Другог дана, у недељу, у част Краља Господара приредиће доручак Њ. В. Престолонаследник Ерихерцог Фрањо Фердинанд, а по подне ће Краљ присуствовати великим тркама и разгледати варош. У вече Краљ Господар даваће ручак Својим гостима. У понедељак у 10 сати прије подне Краљ Господар ће се вратити из Беча, испраћен на исто онако свечан начин, као што ће бити и дочекан.

— На рођен дан Њ. В. Краља Енглеског, у понедељак 21. ов. м., у овдашњем енглеском посланству било је примање честитања. Од стране Његовог Величанства Краља на честитање је био генерал ађутант г. бригадир Митар Мартиновић, шеф дворске војне куће, од стране Њ. Краљ. В. Краљевића Насљедника г. капетан Благо Врбица, ађутант, а од стране Краљевске Владе г. Душан Греговић, министар спољних послова са првим секретаром министарства г. М. Павловићем.

— Грчка влада подигла је досадашњу своју дипломатску агенцију на Цетињу на степен посланства. Г. Евгеније Евгенијадес приспио је из Атине на Цетиње са подужег допуста. Досадашњи отправник послова г. Цамадос, који га је замјенивао, полази с Цетиња ових дана. У част г. Цамадоса г. Душан Греговић у своме дому давао је опростити ручак, на коме је био и г. посланик Евгенијадес.

— Г. барон Гизл од Гизлингена, који је ових дана био у Бечу, у уторак у вече вратио се на Цетиње, а синоћ је отпутовао за Бар.

Грци на острвима Егејског мора

Берлински „Орјент-Кореспонденц“ доноси следећи извјештај:

„Од кад су Италијани пренијели ратовање на Егејско море и неколико већих и важних острва турских Спорада заузели, међу грчким становништвом истих влада нада, да ће се ослободити турског јарма помоћу Италије. И ако изгледа двојбено, да ли ће се тај сан ос-

тварити, ипак се италијански и грчки политичари њим озбиљно занимају. Они налазе јакога ослонаца за тај план у грчком становништву по свим тим острвима. По једном извјештају што долази из Атине, излази да по свим острвима у Егејском мору, који Турској припадају, укупни број становништва износи 491,000 душа. Од ових припадају 459,000 грчком становништву, 5,000 странаца, а 27,000 мухамеданаца. На неким острвима, као *Лемнос* (20,500), *Икарији* (14,800), *Сиџи* (18,639), *Леросу*, *Патмосу*, *Нисиросу*, и *Карпатосу* цијело је становништво чисто грчко. Највише мусломана спадају на *Митилени* — 14,800, али према њима стоје 126,000 Грка. На *Родосу* се налази 37,000 Грка и 2,900 странаца, а мухамеданаца само 5,900. По овим бројевима је разумљиво, што данас грчко становништво ових острва сматра Италијанце као своје ослободиоце.“

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Одликовање. — Њ. Величанство Краљ Господар благоизволио је одликовати Радосава Вуксановића, артиљеријског потпоручника В. степеном Даниловог реда.

Честитка. Приликом рођен дана Њ. Краљ. В. Књагинице Јоланде у суботу 19. ов. м. управа женске радничке школе честитала је високој покровитељици ове школе њен рођен дан, на шта се она извољела захвалити нарочитим телеграмом.

Вријеме. Последњих дана вријеме се сасвијем промјенило, те су постали пријатни и лијеви дани, који ће знатно допринијети послје хладноће и кише усјевима, за које имамо из унутрашњости извјештаје, да се налазе у врло добром стању и да су изгледи на љетину врло добри. Исто тако добро стоје и виногради и воће, само су у јужним мјестима виногради знатно попустили, јер им је ранија непогода много штете нанјела.

ТЕЛЕГРАМИ

Биоград, 19. маја. — Милова-новић, одговарајући у скупштини на интерпелацију Новаковићеву односно догађаја на граници српско-арбанској, гдје су три војника погинула, изјавио је, да ће се предузети мјере којима ће се осигурати граница српска, а такође да ће се тражити од Порте задовољштина за побијене војнике.

Беч, 20. маја. — Краљ и краљица бугарска, принчеви Борис и Кирил приспјели су послје подне. На станици дочекао их је цар пратећи арцидукама, веледостојницима, војним и грађанским властима. Величанства су се врло срдечно поздравила. Послје прегледа почасне чете Величанства су се одвезла у Хофбург у отвореним колима. У вече је био интиман дине, иза кога су присуствовали представи у опери.

Биоград, 20. маја. — Бугарски изасланици српско-бугарског одбора за економско приближење између Србије и Бугарске приспјели су да присуствују на конгресу, на коме ће се између осталог расправљати и нови трговачки уговор са Бугарском.

Атина, 20. маја. — Велика маса свијета скупила се пред скупштином, која је војничким кордоном опкољена. Крићански посланици дошли су у групи, али су им војници пушкама забранили пролаз, официри су јурнули између Крићана и војника и замолили Крићане да се покоре. Крићани су тада одлучили да пошљу изасланство, које ће преговарати с Веницелосом. У то вријеме Веницелос је прочитао указ о сазиву парламента, који је одмах приступио избору предсједника у лицу Сиримакоса. На тражење Веницелосовог парламенат

је одгођен до 14. октобра с тим, да га влада може сазвати раније, ако то нађе за сходно.

Цариград, 20. маја. — Министарство војно саопштава, да су Италијанци 12. маја бомбардовали Хавзу и Ебузахру у Црвеном Мору, гдје су порушили једну цамију и двије куће, убивши једну жену и двоје дјеце. — У боју код Тобрука 12. маја Италијанци су изгубили 70 војника, а губитци Турко-Арапа незнатни. — Услед представке француске амбасаде због догађаја са паробродом „Кавказ“ Порта је наредила најстрожију истрагу и објавила да ће према резултату исте примјенити мјере. — По вијестима, које је Порта добила, Италијанци су бомбардовали Дандех у вилаету Смирне.

Цариград, 20. маја. — У вече је пожар уништио у Пери кварт Комбаруци.

Беч, 21. маја. — Бугарски краљ, краљица и принчеви, захваливши цару на срдечном дочеку, отпутовали су јутрос у 9½ за Ебентал. Принц Борис наменован је за капетана у 11. хусарском пуку, чији је шеф краљ бугарски.

Беч, 21. маја. — Краљевски бугарски пар посјетио је јутрос све чланове владајућег дома. У вече је био у Шенбруну гале дине у присуству цара, свију чланова царске породице, државних и дворских веледостојника. На дини су измијењене између владара срдечне здравнице.

Солун, 21. маја. — По извјештају Фадил паше, узрујаност у Ђакову за сад се смањила, стање у Берану и Гусињу још неодређено.

Цариград, 21. маја. — По турским вијестима, крстарица италијанска гоњећи 18. маја једну једрењачу турску, која се склонила на обали код Смирне, избацила је 23 гранате на стару тврђаву Кадикале.

Будимпешта, 21. маја. — У сред највеће ларме крајње љевце усвојен је предлог да се два пут дневно држе сједнице. При неописаној граји предсједник Тиса је изио на гласање војне пројекте, при чем се свадесница дигла, на што је Тиса изјавио, да су пројекти примљени.

Цариград, 21. маја. — Јуче у јутро избио је пожар у Стамбулу близу министарства правде. Услед јаког вјетра пожар је узео велики мах. Рачуна се, да је изгорело око 2000 кућа. Држи се, да је ватра подметнута. Било је двоје мртвих и неколико рањених.

Фец, 22. маја. — По потоњим извјештајима, непријатељ је свуда сузбијен с губитком шест стотина погинулих.

Солун, 22. маја. — Фадил јавља, да се велике масе Арнаута виде у околини Пећи. Говори се, да око 4000 Арнаута наступају пут Пећи и да су пробали истакнуте турске положаје, услед чега је био жесток бој. Трупне су сузбиле Арнауте и ослободиле Пећ, гдје је Фадил морао послати на брзу руку два баталона, како би се даљи нападаји Арнаута могли одбити.

Будимпешта, 23. маја. — Послје подне опозиција у парламенту огромном виком спријечила је свако расправљање тако, да је предсједник морао три пута прекидати сједницу. Послје трећег прекида у салу парламента ушло је 120 полицаја и услед урнебесне вике опозиције одведени су по наредби предсједниковој 36 посланика на улицу. Остатак опозиције је такође напустио салу. Предсједник је предложио да се изгнани посланици пошљу пред комисијом имунитетном, што је и усвојено.

Цариград, 23. маја. — Пожар је уништио у Стамбулу 6 цамија, 5

мусломанских школа. Полиција ухапсила неколико пљачкаша. Пожар је захватио министарство земљорадње, али се надати да ће се спасти. До сада је изгорело око 800 кућа. Војска одржава ред.

ОБЈАВА

На основу ријешена госп. Министра Финансија и Грађевина одржаће се у сриједу 30 маја ове године у канцеларији управе Подгоричке царинарнице јавна лицитација за прегон годишње око 500 000 килограма соли с Плавнице у Колашин. Лицитанти су дужни поднијети на дан лицитације кауцију од 4000 перпера, а прегон ће се повјерити понудиоцу најповољнијих услова.

Подробија обавјештења даваће се у потписатој канцеларији и у канцеларији Подгоричке царинарнице.

Број 4370. Из канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, 19. априла 1912 г., Цетиње. 1,2

ОБЈАВА

Пошто лицитација, држана 29. априла о. г. у канцеларијама п. т. станица у Никшићу и Грахову, за пренос поште пошто-поштом Никшић—Грахово, није дала повољан резултат, то ће се иста поново држати у поменутих канцеларијама на дан 27. маја 1912 године.

Деталјнија обавјештења могу се добити код истих станица.

Број 6270. Из канцеларије поштанско-телеграфског одјељења, — 8. маја 1912 г., Цетиње. 3,3

ОБЈАВА

Пошто лицитација од 29 априла о. г. држана у ријечној поштанско-телеграфској станици, за продају старе гвожђарије од параброда „Ластавице“, није дала повољан резултат, то ће ријечка станица за продају исте гвожђарије, држати нову лицитацију у својој канцеларији од 9—12 прије подне на дан 27. маја о. г.

К. бр. 3864. Из канцеларије поштанско-телеграфског одјељења Министарства Унутрашњих Дјела, 10. маја 1912., Цетиње. 3,3

СУДСКИ ПОЗИВ

Позива се Омер Алилов Драговић, тежак из Крајине, да најдаље до 1. септембра тек. 1912 год. предстане овом суду ради суђења по његовој кривичи, због злочина убиства пок. Симона Јанковића, кога је он — Драговић пред. канц. Кап. суда у Крајини убио дана 26. дец. 1911 год., на одатле истог дана утекао у Турску.

Злочинца Драговића за ово, као дјело из § 155. Кривич. Зак. тужи државни тужилац, судија г. Милић М. Радевић, због чега је ријешењем овог суда од данас, број и ознака доњи, стављен под суд. Ако до одређеног дана Драговић суду не предстане, послје тога дана ће суд и без присуства оптуженог даље ишљећење наредити и пресуду изрећи.

Број 317 ек 1912. В—1911—102.

У Ст.-Бару, 27. априла 1912 год.
Краљ. Обласни Суд,
3,3 предсједник, Кр. С. Јаблан

Приватни огласи

ОГЛАС

ФИЛИЈАЛА ЦРНОГОРСKE БАНКЕ У КОЛАШИНУ

обзанаује, да ће на дан 3. јуна о. г. у 10 сати прије подне у свом локалу продавати следеће вриједности:

5 оригинал. акција Пиваре „Оногонт“, број 374/8 са купонима од бр. 3. за 1912 г., у име Милосава М. Дедовића, Цетиње.

2 оригиналне акције Подгоричке Банке, Подгорича, број 356. и 357. са купонима од броја 5 за 1912 г., на име г. Шука Дедовића, за своја потраживања заједно са каматом и трошковима.

Истог дана вриједност ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Вишак, — ако што претекне исплатиће се дужнику.

Колашин, 15. маја 1912.

УПРАВА

Р. 103, бр. 432, 2,2 Филијала Црногорске Банке.

Под афит се издаје од 1. септембра ове године, кућа у којој је *Управа Цетињске Оштин*.

За погодбу обратити се потписаном.

Цетиње.

Мило Ш. Калуђеровић.

Р. 25, бр. 415, 3,3